

Huvudman

Designgymnasiet i Sverige AB
Org.nr. 556932-0681
johanna.svedberg@academedia.se

Ärendet

Tillsyn av gymnasieskolan Designgymnasiet Västerås i Västerås kommun;
nu fråga om uppföljning av beslut den 24 april 2025

Beslut

Skolinspektionen avslutar ärendet.

Om ärendet

Skolinspektionen har våren 2025 genomfört en tillsyn under första verksamhetsåret av Designgymnasiet Västerås i Västerås kommun. Tillsynen har omfattat bestämmelser gällande betygssättning, reducerat program, frånvaro, anställning och undervisning av lärare, skolans förebyggande arbete för att skapa trygghet, studiero och motverka kränkande behandling, information om elevens utveckling, utrustning och lokaler samt prövning av ekonomiska förutsättningar.

Skolinspektionen har den 24 april 2025 beslutat att förelägga Designgymnasiet i Sverige AB att senast den 5 september 2025 vidta åtgärder för att avhjälpa brister rörande betygssättning och reducerat program.

Designgymnasiet i Sverige AB har den 26 juni 2025 inkommit med en redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av föreläggandet.

Skolinspektionen har i nu aktuellt beslut tagit ställning till om Designgymnasiet i Sverige AB har följt föreläggandet och om påtalade brister har avhjälpats.

Motivering av beslutet

Betygssättning

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Huvudmannen uppger att skolans rektor upprättat en rutin för medbedömare som ska gälla då undervisande personal saknar lärarlegitimation. Rutinen har presenterats för personalen. Vidare så uppger huvudmannen att en lärare anställts i februari 2025 som är legitimerad och behörig i matematik. Detta innebär att från och med

höstterminen 2025 så finns det inte någon lärare vid skolan som saknar lärarlegitimation. Huvudmannen uppger att samtliga beslut om betyg som fattades vid kurslut i juni 2025 togs av legitimerade lärare.

Rättslig reglering

Av 3 kap. 14 § skollagen (2010:800) framgår att rektorn ska se till att betyg sätts i enlighet med skollagen och andra författningar. Detta ansvar innebär att se till att skolans lärare dels är väl förtrodda med det regelverk som gäller, dels i övrigt får det stöd de behöver för att kunna sätta rättvisa och likvärdiga betyg. I rektorns ansvar ingår också att särskilt beakta utbildade, mindre erfarna och nyanställda lärares behov av stöd i denna process. (Prop. 2009/10:165 s. 299)

Av 3 kap. 16 § skollagen framgår att betyg ska beslutas av den eller de lärare som bedriver undervisningen vid den tidpunkt när betyg ska sättas. Om läraren eller lärarna inte är legitimerade, ska beslutet fattas tillsammans med en lärare som är legitimerad. Kan dessa inte enas ska betyget beslutas av den legitimerade läraren under förutsättning att han eller hon är behörig att undervisa i det ämne som betyget avser. I annat fall ska betyget beslutas av rektorn.

Av 15 kap. 22 § skollagen i dess tidigare lydelse¹ framgår att betyg i gymnasieskolan ska sättas på varje avslutad kurs. I 8 kap. 1 a–d §§ gymnasieförordningen (2010:2039) finns kompletterande bestämmelser till 3 kap. 16 § skollagen om vem som ska besluta om betyg.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom betygssättning. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Reducerat program

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Huvudmannen uppger att skolan inte haft för avsikt att reducera elevers studieplaner och att det hela tiden varit elever själva som valt att inte delta i undervisningen i ämnet idrott och hälsa. Huvudmannen uppger även att de intervjuer som Skolinspektionen genomfört varit otydliga vilket lett till missförstånd kring situationen samt att information från skolan kan ha gett

¹ Bestämmelsen i 15 kap. 22 § skollagen har en ny lydelse från den 15 juli 2022 genom SFS 2022:147. Lagen tillämpas den första gången på utbildning som påbörjas efter den 30 juni 2025. Äldre bestämmelser ska fortfarande gälla i fråga om utbildning som påbörjats före den 1 juli 2025.

intryck av att en formell reducering har gjorts, vilket inte är fallet. Huvudmannen uppger vidare att skolans rektor planerar att förbättra rutiner för att förtydliga för elever, vårdnadshavare och personal vad det innebär att läsa enligt ett reducerat program. Det ska bland annat framgå när en reducering kan bli aktuell, att reducering endast ska ske efter en professionell bedömning och i enlighet med styrdokument samt att en reducering alltid är ett formellt beslut som ska dokumenteras. Dessutom ska elever och vårdnadshavare informeras om att frånvaro från lektioner alltid ska anmälas och att upprepade eller längre frånvaro kan leda till en frånvaroutredning samt att uteblivande från lektioner utan giltigt skäl inte innebär att kursen tas bort.

Rättslig reglering

Enligt 3 kap. 7 § skollagen ska det anmälas till rektorn om det på något sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövligt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd. Stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövligt.

Enligt 3 kap. 9 § skollagen ska ett åtgärdsprogram upprättas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av åtgärdsprogrammet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av åtgärdsprogrammet ska det även framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas. Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn. Om en utredning enligt 7 § visar att eleven inte behöver särskilt stöd, ska rektorn eller den som rektorn har överlåtit beslutanderätten till i stället besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas.

Av 9 kap. 6 § gymnasieförordningen i dess tidigare lydelse² framkommer att en elev i gymnasieskolan får befrias från undervisning i en eller flera kurser eller gymnasiearbetet om eleven önskar det och har påtagliga

² Bestämmelsen i 9 kap. 6 gymnasieförordningen har en ny lydelse från den 1 januari 2024 genom SFS 2023:654. Förordningen tillämpas den första gången på utbildning som påbörjas efter den 30 juni 2025. Äldre bestämmelser ska fortfarande gälla i fråga om utbildning som påbörjats före den 1 juli 2025.

studiesvårigheter som inte kan lösas på något annat sätt. Ett sådant reducerat program beslutas inom ett åtgärdsprogram.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Med anledning av huvudmannens redovisning finner dock Skolinspektionen skäl att framhålla följande. Även om huvudman och skola inte haft för avsikt att befria elever från undervisning i bland annat idrott och hälsa, så framkom det tydligt i intervjuer med lärare, elevhälsa och rektor vårterminen 2025 att undervisningen i vissa ämnen plockats bort för några elever. Det framkom även att detta skett i samråd med skolan. Skolinspektionen vill därför förtydliga att det inte är möjligt att för en elev helt plocka bort undervisningen i ett ämne eller en kurs/en nivå i ett ämne utan föregående utredning om särskilt stöd och formellt beslut om reducerat program. Det är inte heller möjligt att minska undervisningstiden i ett ämne eller en kurs/en nivå i ett ämne som en "anpassning". Skolinspektionen ser positivt på att huvudman och rektor ska förtydliga skolans rutiner gällande reducerat program.

Beslutet har fattats av jurist Elina Axelsson.

Jurist Johannes Behndig har varit föredragande i ärendet.